

DŽON GVIN

Bes
BOGOVA

Preveo
Ivan Jovanović

■ Laguna ■

Naslov originala

John Gwynne

THE FURY OF THE GODS

Copyright © 2024 John Gwynne

All rights reserved.

Translation copyright © 2025 za srpsko izdanje, LAGUNA

Map by Tim Paul Illustration

Za moju porodicu.

*Za Harijet, voljenu toliko da to rečima ne može da se iskaže,
za Kerolajn, vazduh koji dišem,
za Džejmsa, Eda i Vila, koji su moje srce.
Svi zajedno prošli smo kroz pakao,
spone ljubavi i porodice drže nas da ne padnemo.*

VIGRIÐ

BOJNO POLJE

LIKOVİ

Ratnici-Turobnici

Agnar Brokson – poglavar Ratnika-Turobnika, ubijen Bjorovim izdajničkim činom na pepelnoj ravnici Oskutreda.

Elvar Plamenšaka – kći jarla Stora. Dala je krvni zavet da će naći Bjarna, sina sejdr-veštice Uspe, da će ga spasti od Ilske Okrutne i Gavranhranitelja, a zauzvrat će Uspa odvesti Ratnike-Turobnike do čuvenog Oskutreda, srca mesta gde su se bogovi borili i umrli.

Grend – Elvarin saputnik i čuvar. Takođe je dao krvni zavet da će naći Bjarna.

Huld – najmlađa Ratnica-Turobnica posle Elvar. Odrasla je na opasnim ulicama Svelgarta.

Sigvat Debeli – Agnarov zamenik, žestok ratnik, premda ga više zanima hrana nego donošenje odluka. Dao je krvni zavet da će spasti Bjarna od Gavranhranitelja.

Solin Pljuvalica – jedna od ratnika koji su najduže u Ratnicima-Turobnicima, ostala je bez nekih zuba u borbi protiv roja tenura.

Urt Neoprani – pripadnik Ratnika-Turobnika, dobio nadimak zbog svoje odbojnosti prema čistoći.

Orv Šunjalo – jedini strelac u Ratnicima-Turobnicima, izvidnik i lovac. Nadimak dobio po svojoj nečujnosti.

Uspa – sejdr-veštica. Ratnici-Turobnici su je zarobili na ostrvu Iskalt (skupa s njenim suprugom Berakom i sinom Bjarnom), gde je uništila galdrabok *Graskinu*. Sklapa sporazum s Agnarom i Elvar da će odvesti Ratnike-Turobnike do Oskutreda ako se oni zavetuju da će joj spasti sina Bjarna iz šaka Ilske Okrutne. Krvni zavet zapečatio je njihov sporazum.

Krvozavetnici

Esa – pripadnica Krvozavetnika koja se odlikuje zabrinjavajućim nehajem za bol ili smrt. U njenim venama teče krv divokoze Fjale.

Edel – glavna izviđačica i lovkinja Krvozavetnika. U njenim venama teče krv psa Hundura. Stara, lukava, suzdržana. Prate je dva psa.

Ejnar Polutrol – stasit kao stablo, najjači Krvozavetnik. Voli hranu i valjano pripovedane priče. Takođe je berserkir.

Glornir Štitolomac – poglavar Krvozavetnika. Berserkir čijim venama teče krv medveđeg boga. Volin suprug i Torkelov stariji brat.

Gunar Pramac – tako nazvan zbog nosa, koji mu ispunjava veći deo lica i zakrivljen je kao pramačna zver na drakaru. Njegovim venama protiče krv jazavca Grofua.

Halja Ravnonosa – u njenim venama je krv orlujske boginje Orne. Sestra Valija Konjodaha, kojeg je ubio trol tokom bitke kod Rotine odaje.

Revna Zeconoga – nazvana Zeconoga zbog svoje brzine u boju, u venama joj je krv lasice State.

Ingmar Led – berserkir.

Jekul Maljšaka – kovač i ratnik. U venama mu je krv jazavca Grofua.

Rećija – ulfhednarka, čijim venama teče krv vuka Ulfrira. Zadužena je da obučava Varga u korišćenju oružja.

Svik Mrsikosa – krv lisca Refura teče njegovim venama. Glavni skald/pripovedač Krvozavetnika. Naročito voli sir.

- Varg Bezrazumni** – nekada tral Kolskega, bogatog seljaka i zemljoposjednika. Ubio je Kolskega kada ga je ovaj izdao, pa je pobjegao tragajući za ubicama svoje sestre Freje. Pridružio se Krvozetnicima kako bi dobio pristup njihovoj sejdri-veštici Vol, da bi ona izvela akal, volšebnu basmu koja će omogućiti Vargu da vidi posljednje trenutke sestrinog života, pa da tako otkrije kako je umrla. Otkako se pridružio Krvozetnicima, otkrio je da je Izopačen i da njegovim venama teče Ulfrirova krv.
- Vol** – sejdri-veštica, supruga Glornirova.

Gavranhranitelji i njihovi sadruzi

- Lik-Rifa** – zmaj-boginja, utamničena stotinama godina u odaji ispod korenja Oskutreda, Jasenovog drveta. Sada je oslobođena volšebnim obredom koji je izvelo njeno Izopačeno potomstvo, zmajorodni.
- Rota** – pacov-bog. Zatočili su ga i stavili na muke Ulfrir i Orna zbog učešća u ubistvu njihove kćeri.
- Bjor** – Izopačeni, sa krvlju pacova Rote u svojim venama. Pristupio je Ratnicima-Turobnicima lažno se predstavljajući, ubio Agnara Turobnika i doveo Ilsku do Oskutreda, tako da je bio presudan za oslobađanje Lik-Rife iz njene tamnice. Sada je ponovo u Gavranhraniteljima.
- Brak Trolokobni** – Izopačeni, sa krvlju boga po imenu lasica Stata u svojim venama, član Drektrove družine, lovac na plen i na krzna.
- Drekr** – Izopačeni, zmajorodni, brat Ilske i Mirk. Brekin otmičar i Torkelov ubica.
- Ilmur** – Izopačeni, s bogopsom Hundurom u svojoj krvi. Neka da tral Ratnika-Turobnika, a oslobodio ga je Bjor, pa je sada pripadnik Gavranhranitelja.
- Ilska Okrutna** – poglavarka Gavranhranitelja, zmajorodna čijim venama teče krv zmajice Lik-Rife. Starija sestra Drekra i Mirk.
- Kalv** – Izopačeni, sa krvlju vepra Svina u venama. Sin Crvenog Faina i brat Storolfa Ratozuba.

Kraka – sejdr-veštica, nekada tralkinja Ratnika-Turobnika, ali oslobodio ju je Bjor pa je sada pripadnica Gavranhranitelja.

Mirk Oštrokandža – Izopačena, zmajorodna s krvlju Lik-Rife u svojim venama. Mlađa sestra Ilske i Drekra.

Crveni Fain – Izopačeni, sa krvlju vepra Svina u venama, otac Kalva i Storolfa Ratozuba.

Storolf Ratozub – Izopačeni, sa krvlju vepra Svina u venama, sin Crvenog Faina i Kalvov brat. Nazvan Ratozub jer je ostavio nekoliko zuba u neprijateljskom štitu kada ga je zagrizao i istrgnuo neprijatelju iz ruke.

Olif Praznozub – Izopačeni, s krvlju lešinara Hrega u venama. Pripadnik Drektrove družine, sada Gavranhranitelj.

Bjarn Berakson – Izopačeni, sin Uspe i Beraka. Oteli su ga Ilska i Gavranhranitelji.

Breka Torkelson – Izopačeni, sin Orke i Torkela. Oteo ga je Drekr.

Harek Asgrimson – Izopačeni, sin Asgrima i Idrun, koje su ubili Drekr i njegova družina.

Ostali

Orka Glavocep – supruga Torkelova i majka Brekina. Nekada poglavarka Krvozavetnika i poznata kao Glavocep. Torkel je bio ubijen a njen sin otet, pa je pošla njegovim tragom na sever, što ju je dovelo do Sumorišta, gde su je zarobili drengri i galduranin Skalk. Pobegla je nakon krvave bitke.

Lif Virkson – ribar iz sela Felur. Virkov sin i Mordov brat. Orka ga je spasla od pogubljenja pa je pošao s njom na sever. Drengir Gudvar je ubio njegovog brata Morda dok je ovaj bio okovan lancima.

Seun – Izopačena tralkinja s krvlju psa Hundura u svojim venama.

Gudlif Arneson – podigao je imanje sa svojom porodicom severno od Grbinastih gora.

Kraljica Helka – vladarka Darla i okolnih krajeva. Nemilosrdna žena željna vlasti koja bi da ovlada celim Vigridom. Ima sina Hakona i kćer Estrid.

Princ Hakon Helkason – sin i najstarije dete kraljice Helke.

Princeza Estrid Helkasdotir – kći kraljice Helke.

Ulfhednar Frek – Izopačeni, s krvlju vučjeg boga Ulfrira u venama. Tral kraljice Helke i pripadnik njene počasne straže.

Galduranin Skalk – galduranin Darla, u službi kraljice Helke. Helka ga je odaslala s Krvozavetnicima da otkrije šta se to dešava na severnim granicama njenog kraljevstva. On je ukrao Orninu kandžu i oteo sejdr-vešticu Vol.

Sturla – Skalkova galdur-učenica.

Gudvar – drengr iz sela Felur i bratanac jarle Sigrun. Zadužen je da predvodi družinu odaslatu za Orkom, Lifom i Mordom.

Vilja – kurva iz Darla, žiteljka *Mrtvog drengra*.

Jarla Sigrun – jarla sela Felur i okolnog okruga. Upletena u širenje vlasti kraljice Helke. Njenog ljubavnika je ubila i njeno lice unakazila Orka, pa je poslala bratanca Gudvara za njom.

Irsa – drengrica u službi galduranina Skalka.

Arild – drengrica iz sela Felur.

Skapti – drengr, zapovednik Sumorišta. U službi princa Hakona i upleten u Drekrove namere i njegovo premeštanje otete dece.

Hrolf – drengr iz Sumorišta.

Jarl Glun Gvozdenhvat – sitni jarl koji je saveznik kraljice Helke.

Jarl Svard Grebalo – sitni jarl koji je saveznik kraljice Helke.

Jarl Logur iz Lige – vladar lučkog grada Lige. Prijatelj Krvozavetnika.

Jarl Orlig iz Svelgarta – vladar grada Svelgarta i okolnog kraja. Star i prosed, iskusan ratnik, neprijatelj kraljice Helke.

Knez Jaromir Iskidanski – knez Iskidana, jedan od mnogih sinova Kirila Veličanstvenog, vladara Iskidana.

Ilija – družbenica iz Iskidana.

Taras Bik – izmodričeni čovek, Izopačeni s krvlju bika Nauta u svojim venama, tral u službi kneza Jaromira Iskidanskog.

Iva – sejdr-veštica i tralkinja kneza Jaromira.

Jarl Stor – vladar Snakavika i većine zapadnih okruga Vigrida. Otac Toruna, Elvar i Brotira. Čuven po svojoj berserkirskoj straži.

Silrid – galduranka jarla Stora.

Torun Storson – najstarije dete jarla Stora.

Brotir Storson – najmlađe dete jarla Stora.

Berak Bjornason – Izopačeni, berserkir s krvlju medveđeg boga Bersera u svojim venama. Suprug sejdr-veštice Uspe i Bjarnov otac. Zarobili su ga Agnar i Ratnici-Turobnici pa ga prodali kao trala jarlu Storuu, da postane jedan od njegovih čuvenih berserkirskih stražara.

Gita – drengrica i zatočnica jarla Stora.

Sir – drengrica jarla Stora, čuvarka kapije Snakavika.

Hjalmar Mirotvorac – vođa Zlosrdaca, najamničke ratne družine.

Hrung – divova glava, volšebno oživljena pomoću moći umirućeg Snake.

Njal Olafson – jarl ribarskog seoceta na obalama reke Dramur.

Terna – tralkinja Njala Olafsona, prvobitno tralkinja sa Kolskegovog imanja.

Brimil – trgovac robovima u Darlu.

Rog – krčmar u *Mrtvom drengru*.

Freja – Vargova sestra.

Lejf Kolskegson – Kolskegov sin, proganjao je Varga zbog ubistva njegovog oca, ali kada ga je sustigao, Glornir i Krvozavetnici prihvatili su Varga i spasli ga od Lejfove osvete.

Sterkur Smrt u Oku – ratnik i poglavar najamničke družine Crvenšaka.

Stvorenja

Grok – divovski gavran.

Klo – divovski gavran.

Spert – spertus, vesen, vezan za Orku i njeno domaćinstvo.

Vesli – tenurka koju je Breka pronašao ranjenu, zavetovala se Breki i Spertu.

Severnjačke titule, pojmovi i predmeti

Akal – basma, volšebni obred kojim se otkrivaju poslednji trenuci koje su mrtvi preživeli.

Alting – sastanak, sabor slobodnih ljudi.

Berserkir – osoba potekla od medveđeg boga Bersera. Obdarena velikom snagom i divljaštvom.

Blod svarid – čarobni krvni zavet.

Brinja – verižna košulja.

Birding – priobalni brod.

Drakar – dugi brod.

Dreng – ratnik zaklet na odanost, veoma uvežban i obučan.

Družbenik – elitni iskidanski konjanik.

Galdrabok – knjiga čini.

Galduranin – čarobnjak, naročito umešan u runskoj magiji.

Graskina – *Sivokoža*, knjiga čini ispisanih po oderanoj koži.

Gudfala – bogopad.

Gudljós – bogosvetla.

Hird – ratnici vlastelinovog domaćinstva.

Heja – potvrda, saglasje.

Holmganga – dvoboj priznat zakonom, način rešavanja razmirica.

Jarl – gospodar ili vlastelin.

Knar – trgovački brod.

Madur-dečak – ljudski dečak.

Niding – ništa, niko, uvreda koja znači da je neko nečastan.

Nalbinding – vezati ili plesti. Rani vid pletenja kojim se izrađivala tkanina.

Raudskina – *Crvenkoža*, knjiga čini, napravljena od odrane kože mrtve boginje.

Saks – jednosekli nož, često zakošenog vrha, različitih veličina.

Višenamenska alatka, od kuvanja preko brijanja do borbe.

Sejdr – vrsta volšebne moći, nasleđene od Snake, oca bogova.

Sejdr-veštica – žena koja koristi čarobnu moć.

Skald – pesnik, pripovedač, često u službi nekog jarla ili poglavara kako bi opevao njihova junačka dela.

Skal – uzdravlje.

Sneka – manja varijanta dugog broda.

Tafl – strateška igra koja se igra na tabli pomoću izrezbarenih figura.

Tral – rob.

Ulfhednar – osoba potekla od vučjeg boga Ulfrira.

Veseni – stvorenja koja je načinila zmajska boginja Lik-Rifa.

Vražda – dug u krvi.

Put kitova – morska pučina.

ŠTA SE RANIJE ZBILO

Orka: Orkin suprug Torkel ubijen je, a njen sin Breka otet. Sa svojim saputnicima Lifom i Mordom ona je ušla Breki u trag i pratila ga sve do Sumorišta, tvrđave na severu Vigrida. Orku tamo zarobljava galduranin Skalk, ali uz pomoć vesena Sperta i Vesli ona se oslobađa, pa pušta s lanca vuka u svojoj krvi da kida, cepa i čereči.

Orka otkriva da Breka nije tu, premda zatiče čitav niz Izopačene dece u zarobljeništvu. U Sumorištu se ponovo sastaje s Krvozavetnicima, najamničkom družinom koju je nekada predvodila služeći se imenom Orka Glavocep. Novi poglavar Krvozavetnika Glornir Štitolomac brat je Orkinog ubijenog supruga.

Dok su u Sumorištu, Orka i Krvozavetnici saznaju da je zmajska boginja Lik-Rifa oslobođena iz sužanjstva podno korenja drevnog jasenovog drveta Oskutreda.

Glornir proganja Skalka, darlskog galduranina, jer je on oteo Glornirovu ženu, sejdr-vešticu Vol. On pita Orku da pođe s njima, ali ona odbija, pošto je čula da su se Glornir i Krvozavetnici borili protiv zmajorodnih kod nedavno otkrivene odaje pacovskog boga Rote. Orka se nada da će tamo naći tragove koji bi joj otkrili gde joj se sin nalazi. Glornir šalje nekoliko Krvozavetnika da joj pokažu put do Rotine odaje i onda se rastaju polazeći svako u svoju potragu.

Kod Rotine odaje Orka i njeni sadruzi nalaze dokaze da su deca tu nedavno držana u zatočeništvu.

Dok su oni u blizini odaje, dolazi Mirk iz Gavranhranitelja. Ona je zmajorodna, sestra Ilske Okrutne i Drekra, koji je ubio Orkinog supruga i oteo Breku, a predvodi malu skupinu Gavranhranitelja. Mirk pronalazi telo svog oca, kojeg je ubio Varg Bezrazumni iz Krvozavetnika. I Orka i Mirk traže odgovore, svaka na svoja pitanja. Dolazi do borbe, a Orki pritiče u pomoć šačica Krvozavetnika koji su s njom. Oni skupa odnose prevagu nad Gavranhraniteljima i Mirk biva zarobljena.

Mirk pristaje da odvede Orku i njene saputnike do Breke, a da zauzvrat sazna ko joj je ubio oca. Putuju u Starl, trgovački grad na jezeru Horndal, gde se Orka susreće s Elvar i Ratnicima-Turobnicima, kao i s Ulfrirom, vučjim bogom koji je postao tral. Ona otkriva da je Mirk vodi lažnim tragom, pa sklapa pogodbu s Elvar i Turobnicima. Oni joj pomažu da upriliči da Mirk pobegne, a Orka će zauzvrat poslati glas Glorniru i Krvozavetnicima da Elvar hoće da ih unajmi da se bore protiv zmajske boginje Lik-Rife.

Mirk beži, a Orka je prati i sledi sve do Nastrandira, dvora Lik-Rifinih, a onda do Svelgarta, gde ratnici i veseni pod zapovedništvom pacovskog boga Rote napadaju utvrđeni grad.

Orka se uvlači u logor dok je napad u toku, nalazi Breku i beži skupa s njim. Proganjaju je i sustižu mraz-pauci pa je ujedaju tako da otrov sipi kroz nju. Poslednjim ostacima snage ona baca Breku u reku, nadajući se da će ga struja odneti do mesta gde je trebalo da se ponovo sastane sa svojim saputnicima.

Varg: Varg je rob koji je ubio svog vlasnika Kolskega i pobegao s njegovog poseda na kom je radio celog svog života. On zna da je njegova sestra Freja umrla, osetio ju je kako umire, ali ne zna kako. Pošto je sačuvao pramen sestrine kose, tražio je sejdr-vešticu da izvede akal, čin koja može da prikaže poslednje trenutke nečijeg života, pa je tako pristupio najamničkoj družini koja se zove Krvozavetnici. Prihvatili su ga kao pripravnika, a on je nedavno otkrio da je Izopačen, da mu venama protiče krv vučjeg boga

Ulfrira i da su svi Krvozetnici takođe Izopačeni, te da strogo čuvaju tu svoju tajnu.

On je u Sumorištu kada se Krvozetnici ponovo susreću s Orkom i putuje na jug s njima u poteri za galduraninom Skalkom. Oni sa sobom vode Izopačenu decu koju su zatekli kao sužnje u Sumorištu.

Tokom putovanja ka Darlu, Varg susreće tralkinju koju je poznao na Kolskegovom posedu i ona mu saopštava ime trgovca robovima u Darlu, koji je od Kolskega otkupio Vargovu sestru. To je Brimil.

Kada su stigli u Darl, Krvozetnici su napali Skalkovu galdursku kulu, samo da bi otkrili da je već napada princ Jaromir iz Iskidana. Ne uspevaju da u kuli nađu ni Vol ni Skalka, pa zato produžavaju u glavnu dvoranu Darla i napadaju kraljicu Helku zarobivši njenog sina Hakona.

Glornir pregovara s Helkom i ona pristaje da Krvozetnicima pozajmi jedan dugi brod i da ih unajmi da progone princa Jaromira, a da joj zauzvrat vrate sina Hakona ne naškodivši mu.

Dok je u Darlu, Varg ulazi u trag Brimilu, uz pomoć Svika, Ejnara i Rečije. Oni otkrivaju da je Brimil prodao Freju Braku Trolokobnom, lovcu koji radi za Drekra.

Krvozetnici plove za Ligu i saznaju da je princ Jaromir već isplovio za Iskidan. Upuštaju se u poteru za njim. Tokom plovidbe na pučini ih napadaju dve posade jezik-žderača, ogavnih parazitskih stvorenja koja lagano proždiru jezike svojih domaćina i ovlađavaju njihovim umovima. Krvozetnici ih pobeđuju, jednu posadu ubijaju do poslednjeg i upuštaju se u poteru za drugim brodom. Slede jezik-žderače do jednog ostrva, gde uništavaju i njih i njihovu maticu. Dok su na tom ostrvu, nalaze ratnike iz družine princa Jaromira koji su zarobljeni i puni parazita. Glornir im nudi brzu i časnú smrt u zamenu za to da ispričaju kud Jaromir vodi Vol.

Varg i Krvozetnici plove za Iskidan, prolaze luku Ulaz i nastavljaju uz reku, pa na kraju ostavljaju *Morskog vuka* i putuju kopnom, pa susižu Jaromira baš kada on stiže do svoje tvrđave

Valdaja. Dolazi do bitke u kojoj oslobađaju Vol, Jaromir gine, a tamnice su krcate Izopačenim tralovima, sve decom Kirila, kagana Iskidana. U Valdaju takođe nalaze karte i planove koji nagoveštavaju da je Jaromir pripremao pohod na Vigrid.

Elvar: Elvar je putovala do Oskutreda u najamničkoj družini Ratnika-Turobnika. Njihova zarobljenica, sejdr-veštica Uspa sklopila je pogodbu s njima ponudivši im da ih odvede do tog čuvenog mesta na kome se nalaze nebrojena blaga u zamenu za to da Ratnici-Turobnici uđu u trag i spasu njenog otetog sina Bjarna od Ilske Okrutne i njenih Gavranhranitelja. Uspa i nekoliko Ratnika-Turobnika – Agnar, Sigvat, Elvar, Grend i Agnarova sejdr-veštica Kraka – vezuju se međusobno polažući čarobni blod svarid, krvni zavet.

Kada su stigli do Oskutreda, napali su ih Gavranhranitelji, pa su Ilska i njeni zmajorodni srodnici sproveli sejdr-obred u kome je prisilno učestvovalo mnogo otete Izopačene dece te su oslobodili zmajsku boginju Lik-Rifu. Agnara, poglavara Ratnika-Turobnika, na prevaru je ubio Bjor, mladić koji je postao Elvarin ljubavnik, ali je u tajnosti bio Izopačen i pripadnik Gavranhranitelja. Upravo je Bjor priredio Bjarnovu otmicu.

Lik-Rifa izleće iz utrobe Oskutreda, ubija dve od tri krilate žene koje su joj tri stoleća bile tamničarke, a Ratnici-Turobnici jedino mogu da stoje i gledaju dok zmajica i Gavranhranitelji odlaze od Oskutreda.

Preživeli Turobnici počinju da prikupljaju što više mogu blaga, a Elvar i oni koji su dali krvni zavet razmišljaju kako će spasti Bjarna, sada kada je u društvu bogozmajice.

Dok oni pretražuju bojno polje tragajući za blagom, krilata ratnica Skuld budi se iz nesvesti. Dolazi do kraće borbe i Elvar uspeva da je veže tralskim okovratnikom uzetim od jednog Izopačenog. Skuld pristaje da ih povede u podzemlje, u tunele podno golemog drveta, rekavši im da se tamo nalazi veće blago.

Kada siđu u podzemlje, otkriju ostatke Lik-Rifine odaje i tu nađu galdrabok sa sejdr-činima koje je ispisala. U toj knjizi Uspa nalazi čin koja može da vaskrsne mrtvog boga. Oni u kovačnici

ispod Oskutreda prave tralski okovratnik prožet sejdr-činima i vaskrsavaju vučjeg boga Ulfriira, ali on je slab od svojih drevnih rana.

Elvar i Ratnici-Turobnici putuju na jug. Održavaju sastanak da utvrde ko će biti naredni poglavar pa Elvar i Huld vode holmgangu kako bi odredile novog poglavara. Elvar pobeđuje ubivši Huld.

Elvar donosi odluku da putuju na jug, u Snakavik. Turobnici usput svraćaju u prijezerski trgovački grad Starl kako bi obnovili zalihe. Tamo susreću Orku i pristaju da joj pomognu u zamenu za to da Orka dostavi poruku Glorniru i Krvozetnicima: da Elvar hoće da ih unajmi kako bi joj pomogli da porazi Lik-Rifu.

Elvar nastavlja putovanje na jug u Snakavik da se vidi s ocem, jarlom Storum. Pita ga da unajmi njegove berserkirske telohranitelje, ali on odbija. Umesto toga pokušava da je zarobi i otme joj blago koje su Ratnici-Turobnici doneli s Oskutreda.

Ulfirir uzima svoje vučje obličje i proždire jarla Stora, pa nastupa bitka tokom koje Elvar ubija svog starijeg brata Toruna, pa kao najstarija naslednica svog oca ona postaje sejdr-vlastelinka očevih berserkira.

Bjor: Bjor je Izopačeni pacovkrvni koji se ubacio među Ratnike-Turobnike. On je priredio Bjarnovu otmicu i ostavio tragove koje su Gavranhranitelji iskoristili da prate Ratnike-Turobnike do Oskutreda.

On ubija Agnara, poglavara Ratnika-Turobnika, i oslobađa Izopačene tralove – sejdr-vešticu Kraku i Ilmura hundur-trala. Onda odlazi od Oskutreda s Lik-Rifom i Gavranhraniteljima.

Bjor se vraća starim drugovima u Gavranhraniteljima, Storolfu Ratozubu, Crvenom Fainu i svojoj staroj ljubavnici Mirk, sestri Ilske i Drekra. Gavranhranitelji odlaze na istok jer ih Lik-Rifa vodi do svoje drevne dvorane Nastrandira. Slaba je nakon tri stoleća zatočeništva i pretrpela je povrede u borbi protiv svoje tri krilate tamničarke, pa želi da se oporavi u bezbednosti svojih dvora. Tokom tog putovanja Izopačena deca oteta zarad obreda kojim se Lik-Rifa oslobodila podučavaju se svom nasleđu, svojim izopačenim krvnim lozama i korišćenju oružja.

Kada stignu do Nastrandira, otkrivaju da nije prazan, već ih unutra čeka pacov-bog Rota.

Lik-Rifa doziva k sebi vesene, pošto ih je ona stvorila.

Dok se Lik-Rifa oporavlja, mnogi joj prilaze, a stiže i Mirk, zavetujući se da će se osvetiti Orki.

Gudvar, sluga galduranina Skalka i kraljice Helke, pristize i saopštava Lik-Rifi Skalkovu i Helkinu nameru da ožive orlujsku boginju Ornu i da je pretvore u svoju tralkinju.

Bjor putuje na jug. Ratna družina se deli tako da Lik-Rifa jednu polovinu predvodi u Darl, a Rota ostatak na Svelgart, utvrđeni grad kojim vlada jarl Orlig. Taj deo napada Svelgart i tokom napada Bjor primećuje Orku i nekoliko Krvozavetnika koji su se ušunjali u logor tražeći Breku. Dolazi do krvave bitke i Bjorov prijatelj Storolf Ratozubi gine. Bjor ubija Krvozavetnicu Revnu Zeconogu, ali Orka uspeva da utekne sa svojim sinom.

Gudvar: Gudvar je drengr iz sela Felur, bratanac seoske jarle Sigrun. Proganjao je Orku, Lifa i Morda, a kada je prispeo u Sumorište, zatekao ih je zarobljene i ubio Morda dok je ovaj bio pod dejstvom paukovog otrova i okovan za zid. Pobegao je kada je Orka razularila vuka u svojoj krvi i završio na čamcu sa Skalkom i preživelim iz Sumorišta, veslajući na jug za Darl.

Gudvar je ambiciozan i u Skalku vidi priliku da napreduje, pa se zato trudi da bude od koristi galduraninu. Pristaje uz Skalka i kraljicu Helku u Darlu, ali u neprijatnom obrtu biva vezan za jedan sto u Skalkovoj galdurskoj kuli i galduranin se služi svojim moćima kako bi zapovedio jednoj hirndurki – vrsti velikih i ljutih obada – da progrize put u Gudvarove vene i da se skrasi blizu njegovog srca. Skalk naređuje Gudvaru da se sprijatelji s princem Hakonom, sinom kraljice Helke, jer sluti da je Hakon upleten u nekakvu zaveru protiv svoje majke kraljice Helke. Gudvar je i dalje vezan za sto kada princ Jaromir od Iskidana napada galdurski toranj, pobeđuje Skalka i otima Vol kao svoju zarobljenicu. Ubrzo potom Krvozavetnici napadaju i Gudvar beži tokom meteža.

Gudvar se trudi da se zbliži s princem Hakonom i zadobije njegovo poverenje, pa s vremenom otkriva da Hakon spletkari sa zmajorodnim Drekrom, bratom Ilske Okrutne, koji je ubio Tor-kela. Hakon je pomagao da se Izopačena deca otimaju i prevoze kroz Helkine zemlje.

U pokušaju da ostane koristan i da ga Skalk i Helka ne ubiju, Gudvar se dobrovoljno javlja da prenese poruku na sever Drekrui i Lik-Rifi. Susreće zmaj-boginju i priznaje joj sve, pričajući kako Skalk i Helka nameravaju da vaskrsnu orlujsku boginju Ornu i da je pretvore u tralkinju kako bi je upotreбили u borbi protiv Lik-Rife.

Izdavši Skalku i Helku, Gudvar pomaže da se priredi Lik-Rifin napad na Darl. Njegova tetka jarla Sigrun ubija kraljicu Helku, a Gudvar ubija princa Hakona dok se Lik-Rifa obrušava na tek vaskrselu Ornu i rastrže je na komade.

*Teško je na zemlji,
Vreme sekire, vreme mača, štitovi su razvaljeni,
Vetra vreme, vučje vreme,
Pred propast sveta*

Voluspa

POGLAVLJE JEDAN

VARG

Jao“, prosikta Varg dok je Rećija udicom probadala parče kože koje mu je visilo s obraza, pa je zabadala u meso njegovog lica i tu provlačila nit. Osećao je kako mu sveža krv curi u bradu. „Jao“, ponovo je zastenjao.

„Prekini da kukaš“, promrmlja Rećija dok je počinjala da mu ušiva obraz.

„Ne kukam, ali boli“, odvrati Varg.

„Bol je neprijatelj. Porazi ga“, progundā Rećija.

Varg uzdahnu.

Jedno lice nadvi se nad njim: bio je to Svik, zgodan, upletene brade i nauljene riđe kose. Uopšte nije izgledao kao da je juče učestvovao u gadnoj bici. Svik se namršti na njega.

„Najpre tvoje uvo, sad obraz. Ako i dalje budeš puštao ljudima da ti odsecaju delove tela, ubrzo od tebe neće ostati ništa“, reče mu.

„Nisam *pustio*“, namršti se Varg, a Rećijini šavovi se na to zategošē. On se lecnu. *Bolje joj ide ubadanje nego ušivanje.*

Rećija se odmače i diže ruke. „Ovo je besmisleno“, reče.

„Najpre ti Rećija spasava život, a sada te ušiva. Šta bi ti bez nje?“, nastavio je Svik ne obraćajući pažnju na nju.

„Dužnik sam joj“, saglasi se Varg. *Premda sam ovu ranu zado- bio zato što sam se popeo uz bedem tvrđave i skočio na dvadesetak*

neprijatelja kako bih spasio Rećiju, samo što se ispostavilo da je ona spasla mene.

„Treba da očistiš verižnjaču“, primeti Svik pokazujući krvave mrlje. „Zarđaće od krvi.“

Varg spusti pogled na nju, vide mrke mrlje gde se krv skorela. Čak je i srebrna grivna koju mu je Glornir podario bila ukaljana krvlju.

„Rekla sam mu“, kazala je Rećija.

„Trebalo bi da slušaš Rećiju“, reče Svik smešeći se.

„Slušam je“, odgovori Varg. „Hoću. Mislim, da očistim verižnjaču.“

„Hoćeš li da nastavim da ti ušivam lice da se ne raspadne, ili te previše boli?“, podrugljivo ga upita Rećija.

Svik se zasmija.

Varg duboko udahnu kroza zube. „Nastavi, molim te“, odgovori joj.

Rećija zastanja i vrati se ušivanju.

Sedeli su na jednoj klupi u dvorištu Valdaja, tvrđave princa Jaromira u Iskidanu, a nad njima je bilo vedro nebo i pržilo je sunce dok su strvinari šestarili. Dvorište je bilo uprljano krvavim mrljama, a leševi nagomilani s jedne strane razvaljenih vratnica. Zbrka ruku, nogu, lica prebledelih od smrti. Crne skorene rane zjapile su kao otvorena usta. Bili su to pripadnici Jaromirove družine, sa kojih je bilo strgnuto oružje i oklopi, čizme i čakšire, sve vredno uzimanja. Lešinari su čučali na granama, kljunova crvenih. Iza hrpe mrtvaca duž jednog zida protezao se red sveže nagomilanih kamenih humki – juče je u boju palo petnaestoro Krvozavetnika. Varg je pomagao da se ti grobovi iskopaju, ronio suze dok je kamenje gomilano preko njegovih saboraca. Edel je stajala tu gledajući humke. Pokopala je psa sa poginulima, a njen preživeli ker ležao je preko kamenja. Stara lovkinja je jecala. Varg skrenu pogled tako da mu pade na najveću humku, gde je položen Ingmar Led. Ubilo ga je Jaromirovo sečivo.

„Poznavao sam ga tek kratko“, promrmlja Varg sebi u bradu. „Čini mi se kao da je... duže.“ *Kao porodica. Samo što je jedina porodica za koju sam ikada znao bila moja sestra.* Ruka mu sama

od sebe pođe ka torbici koju je nosio za pojasom, gde je čuvao uvojak Frejine kose.

„Kada stojiš u štitnom zidu skupa s drugima, jačaju veze srodstva“, kaza Svik i uhvati Varga za rame.

„Što više pričaš, to će taj ožiljak biti gori“, promrmlja Rećija, usredsređena na ušivanje.

„Što više ožiljaka imaš, to si zgodniji“, primeti Svik. „A i neodoljiv za žene.“

Rećija frknu od prezira, a Svik se na to isceri.

Pripadnici Krvozavetnika sedeli su po dvorištu i mahom vidali rane ili popravljali oštećenu opremu, bilo zatvarajući posekotine u mesu ili poderotine u verižnim košuljama, ušivajući, krojeći, porubljajući, podmazujući. Neki su stajali na zidinama i kulama držeći stražu.

Glornir i Vol izađoše na vrata gozbene dvorane. Glornir je na jednom ramenu nosio svoju dugu sekiru dok je drugom rukom zaštitnički držao sejdr-vešticu oko mišice, pomažući joj da hoda. Mada, nakon što je video šta je ona svojim moćima uradila Jaromiru, Varg je slutio da je sasvim u stanju da se stara o sebi.

Prišao im je Sulič, glave sveže izbrijane, odeven u oklop od preklopljenih toka koji mu je Varg dao, sa navlakom za luk i tulom koji su mu visili s opasača. Iza njega je sledilo preko dvadeset ljudi, muškaraca i žena, svetloputih kao i tamnopusih. Sužnji koje su otkrili u prostorijama iza gozbene dvorane.

„Da li su to sve Izopačena deca velikog kagana?“, upita Varg.

„Tako je Sulič rekao, a on valjda zna, pošto je jedan od njih“, odgovori mu Svik.

Vol se osvrnu po dvorištu i ugleda Varga kako sedi s Rećijom i Svikom. Reče nešto Glorniru, pa krenuše prema njima.

„Gotovo“, kaza Rećija i zaveli se pa prodorno odmeri svojih ruku delo. Onda zaveza strunu od creva u čvor i preseče je saksom. Varg se blago dodirnu po rani i napipa da je koža naduvena i kvrgava.

„Hvala ti“, kaza.

„Ha“, prostenja Rećija.

Glornir klimnu glavom, bacajući Varga u senku svojom telesinom.

„Poglavaru“, rekoše sve troje.

„Vol“, каза Svik, „drago mi je što si nam se vratila.“

Vol je bila mršava, lica izmodričenog, a sejdr-tetovaže po njenom vratu stapale su se s modricama toliko da se bezmalo i nisu videle. Oko njenih usana bile su načičkane sitne ubodne rane, tamo gde su joj usne bile zašivene. Međutim, snaga je zračila iz njenih tamnih očiju.

„Drago mi je što sam se vratila, Sviče, drago mi je što vas sve vidim i svu moju ostalu braću i sestre“, каза ona oteklim usnama, pa pogleda Varga. „Glornir mi kaže da si porastao. Da si sada zaista jedan od nas. Nisam zaboravila šta sam ti obećala u pećinama Rotinih dvora. Dugujem ti akal.“

„Jesi li dovoljno jaka?“, upita je Glornir.

„Ccc, pa uspela sam da rasporim Jaromira, zar ne?“, upita Vol.

„Jašta, jesi“, saglasi se Glornir, a u glasu mu se čuo tračak ponosa i redak osmeh zaigrao mu je na usnama.

Vol pruži ruku i dodirnu Varga po ramenu. „Da li to i dalje želiš? Nije mala stvar gledati akal. To možda otkrije stvari koje je bolje... ne videti.“

Vargu zastade dah. Da otkrije kako mu je sestra umrla. Jedino ga je to toliko dugo pogonilo. *Videću Frejine poslednje trenutke.* Žudeo je za tim, ali dok je razmišljao o tome, osećao je kako mu seme strepnje klija u trbuhu. Jedno je znati da je neko mrtav, a sasvim drugo gledati kako se to dešava, pa makar to bio samo trenutni uvid u prošlost.

Ona mi je sestra. Jedina osoba koju sam ikada voleo ili koja je volela mene. To joj dugujem.

„Moram da znam“, odgovori. „Ali tek kada se zaceliš.“

Vol klimu glavom i nasmeši se. „Dovoljno sam dobro. Onda noćas.“

„Noćas“, ponovi Varg.

„Treba da oribaš verižnjaču“, prostenja Glornir Vargu, mršteći se na mrlje skorele krvi. „Inače će zardati.“

„Rekli smo mu“, kaza mu Sulič.

„Ubrzo ću“, obeća Varg.

Vol spusti ruku i uhvati se za pocrneli železni prsten s ključevima za pojasom, a s njega su visila dva ključa.

„Gde su oni?“

„U kuli“, odgovori Glornir mašući ka jednoj od kula između kojih je bila podignuta kapija. Dvoje Krvozavetnika stajalo je pred vratima tornja.

Vol krenu ka kuli, a Glornir pođe korak za njom.

„Hajde“, reče Svik i krenu za njima. Rečija se zgleda s Vargom, slegnu ramenima pa oboje pođoše za njima.

„Poglavaru“, pozdraviše ga stražari, a Glornir klimnu glavom pa mu otvoriše vrata. On na tren zastade gledajući Vol.

„Jesi li sigurna u vezi s ovim?“, upita je Glornir.

„Jesam“, odgovori mu Vol. „Bili su Jaromirovi tralovi i pod njegovom prinudom. Putovala sam s njima; nisu ga voljno služili, nisu nam neprijatelji.“ Pomazi ga po obrazu. „Veruj mi.“

Glornir uđe u kulu, a iza njega Vol, pa Svik nekoliko koraka iza nje. Varg ubrza da bi se provukao kroz vrata pre nego što se ostali Krvozavetnici naguraju.

Prostoriju je sekao mlaz dnevnog svetla prodirući kroz jedan visoki prozor, pa Varg trepnu puštajući vuka u svojoj krvi da ga prožme tako da mu se vid i čula najednom izoštriše. Vonjalo je na krv i znoj.

Nalazili su se u četvrtastoj odaji, sa stepeništem na jednom kraju koje je vodilo do šetališta visoko na zidu. Još Krvozavetnika sedelo je i igralo piljaka. Dve prilike behu u oboru nasred prostorije: jedna žena izbrijane glave ležala je na slamarici, a crnputi gorostas je sedeo blizu nje, mršteći se na Vol i Glornira. Oboje su bili uvezani konopcima, sa tralskim okovratnicima na grlima.

„Ostavite Ivu na miru“, reče bikočovek, glasom potmulim kao daleka grmljavina. Oko vrata i glave bili su mu obmotani krvavi zavoji, jer ga je Ingmar Led tu ubadao i tukao slomljenim kopljištem. Ingmar, Rečija i Svik morali su se svi zajedno napregnuti

kako bi Izopačenog trala oborili s nogu. Varg nikada u životu nije video takvu snagu.

„Tarase“, nežno kaza Vol istupajući. „Došla sam da bih pomogla Ivi.“ Zastade. „A i tebi, ako mi dopustiš.“

„Pomogla?“, namršti se Taras. „Pomogla Ivi, ne povredila je?“ Zabrinuto je pogledao ženu koja je ležala na slami. Kosa joj je bila kratka kao strnjika, tunika skinuta, a zavoji obmotani oko leđa i grudi. Tetovaže su joj se vijugale i kolutale oko ruku, grudnog koša i uz vrat, pa duž vilice. Bila je bleđa, oblivena hladnim znojem, sa crvenilom koje se rascvetalo po zavojima uvijenim tamo gde su je probile Suličeve strele. Taras zaštitnički spusti mišićavu ručerdu preko nje i stisnu je za šaku.

„Šta?“, promrmlja Iva otvarajući oči. Diže glavu, pa pogleda Vol i Glornira.

„Šta se desilo?“, upita ona hroptavo šapćući.

„Bitka“, odgovori Taras.

„To sam i sama shvatila“, namrštila se Iva. Pokuša da se pri-digne da sedne, pa se lecnu.

„Izgubili smo“, utučeno primeti Taras.

„I to sam pretpostavila.“

„Jaromir je mrtav, skupa sa celom svojom družinom“, objasni Vol. „Valdaj je sada naš.“

„Jaromir mrtav?“, potmulo promumla Taras. Licem mu se lagano pronese osmeh.

„Trebalo bi da idete“, reče Iva. „Pre nego što Rurik stigne.“

„Rurik?“, prošapta Varg upitno gledajući Svika.

„Jaromirov brat. Po svim pričama, još jedan dupeglavac“, odgovori mu Svik takođe šapatom.

„Ovo sam našla na Jaromirovom lešu“, kaza Vol i diže gvozdeni prsten sa dva ključa. „Ključevi vaših okovratnika.“ Čučnu i prinese jedan bravici u Ivinom tralskom okovratniku, pa okrenu ključ u bravi i skide joj okovratnik. Onda isto to uradi Tarasu. Klimnu glavom ka konopcima kojima su bili vezani, pa Glornir izvadi svoj saks iz korica i pruži joj ga. Taras se ukoči.

„Veruj mi“, reče Vol.

„To nije tako lako“, izusti Iva, ali dodirnu Tarasa po ruci i on klimnu glavom.

Vol se nagnu i preseče konopce kojima su bili vezani, pa ustade.

„Oboje ste sada slobodni.“

„Slobodni?“, polako ponovi Taras, a ta reč mu se valjala po jeziku kao da je okusio nepoznatu hranu. Namrštio se. „Ivo, šta ćemo sada?“, zapita on sejdr-vešticu.

„Ja... ne znam“, odgovori mu Iva. „Nikada nisam bila slobodna.“

„Trebalo bi da ostanete ovde i da se oporavite sve dok ne budete mogli da putujete“, reče im Vol. „Ima hrane i vode. Kada ozdravite, idite kud god hoćete. Samo vas jedno molim: da nikada više ne budete protiv nas.“

„Za to ti dajem reč“, odgovori joj Iva, hvatajući se za rane.

„Više nema borbe protiv vas. Taras obećava“, каза bikočovek.

„Dobro je“, reče Vol.

„Donećemo vam hranu i piće, ali, Ivo, Tarase, znajte da ne morate da ostanete ovde. Niste naši zarobljenici.“

„Taras ostane s Ivom“, odvrati Taras.

„Volela bih da vidim sunce i osetim svež vazduh“, каза ona.

Taras diže Ivu u naručje kao da je laka poput pera dok se Vol okretala i izlazila iz tornja, a Glornir i ostali Krvozavetnici išli za njom.

Izađoše na sunce, a Taras ih je sledio noseći Ivu u naručju. Ona začkilji ka nebu i nasmeši se.

„Slobodna“, izusti. Onda se usredsredi na nešto visoko gore i lice joj se nabra od mrštenja.

„Pazite na nebo“, viknu jedan od stražara na bedemima i svi digoše poglede.

Varg ugleda dve prilike na nebu kako šestare visoko nad njima i sve se više uvećavaju kako se spuštaju. Sa tolike udaljenosti delovale su sitno, ali Varg onda primeti obrise lešinara kako kruže nebom i shvati da nešto nije u redu. Ove ptice su veće. Daleko veće.

Sulič izvadi luk iz navlake i vešto mu stavi tetivu, pa prisloni strelu i nategnu ga.

„Čekaj“, procedi Glornir.

Dve ptice porinuše još niže, a što su bile bliže, to je bilo očiglednije da nikako nije reč o običnim pticama. Varg shvati da su to dva divovska gavrana koji glasno grakću. Prašina se dizala od lepeta njihovih krila.

Varg shvati da se u tom graktanju čuju i razaznatljive reči.

„Krvozavetnici“, kreštali su. „Tražimo Krvozavetnike.“

Glornir sklopi šake oko usta kako bi se bolje čuo.

„Mi smo Krvozavetnici“, viknu.

Dva divovska gavrana porinuše niže tako da se zakovitlaše oblaci prašine, a Varg i ostali žurno se skloniše s puta i onda ptice sleteše u dvorište. Jedna zakrešta i poče da se trebi.

„Glornir“, zagrakta drugi gavrani.

Glornir istupi.

„Ja sam Glornir“, kaza im se.

Jedan tenur skoči s gavranih leđa odsečno rasklapajući krila kako bi ublažio pad, pa slete na tlo lako kao pero. Sa opasača mu je visila vrećica i Varg prepozna tog stvora. Video ga je u Sumorištu, bio je Orkin saputnik.

„Ja sam Vesli“, predstavi se stvorenje. „Dugo sam putovala da vas nađem. Nosim vam poruku od gospodarice Orke.“

Glornir je čekao a vladao je muk. „Tražili smo vas nadugačko i naširoko. Vesli je promrzla, umorna i...“ Hrpa leševa kao da je tenurki skrenula pažnju. Obliznula se. „... gladna.“

Varg se lecnu.

„Dobro, kako glasi Orkina poruka?“, prekide muk Glornir.

„Oh, ah, da“, izusti tenurka otržući pogled s telesa. „Gospodrica Orka kaže da Elvar Plamenšaka od Ratnika-Turobnika hoće da unajmi Krvozavetnike.“

„Za šta?“, doviknu Svik.

Tenurka se isceri tako da joj oštri zubi sevuše.

„Da ubijete zmaja.“

POGLAVLJE DVA

GUDVAR

Gudvar se probudi oštro sikćući kroz zube i napola se pridižući da sedne na svojoj prostirci na tlu. Sanjao je zmajeve i orlove kako se bore, škljocanje ralja nekog ulfhednara koji mu skače na grlo i stvorenja što mu se ukopavaju u meso. Povuče naviše rukav svoje verižne košulje u kojoj je spavao i vunene tunike ispod nje, pa ugleda krastavi ožiljak na ruci tamo gde mu se na zapovest Skalka, galduranina kraljice Helke, jedna hirndurka ukopala u meso i gde se ponovo izbatrgala kada joj je tako zapovedila jedna boginja. Krasta je počela da se ljušti i nije osećao nikakav bol do užasa koji je sećanje na to budilo u njegovim nedrima.

Sada sam bezbedan, hrabrio je sebe duboko dišući kako bi smirio srce koje mu je lupalo. *Lik-Rifa me štiti, a njoj čak ni bogovi lično ne mogu da se suprotstave*. Setio se kako je Skalk oživeo orljske kosti Ornine i mahnite bitke na nebu kada su se dve boginje susrele u boju. Bio je to dan za izdaju i bitku, krv i pepeo. Dan bogova i čudovišta. Od Orne su sada ponovo ostale samo kosti. Skalk je nestao, Helka je mrtva, a on se zavetovao na odanost zmajskoj boginji.

Sada je u dugoj kući koju je njegova tetka jarla Sigrun dobila na korišćenje kada je prispela u Darl. Tralovi baš pale vatru u

ognjištu u središtu dvorane, pa se svetlost i senke jure po prostoriji. Dnevna svetlost sipi kroz otvorena vrata, tako da se vide obrisi i senka jednog drengra koji stražari pred njima. Svuda oko njega drengri se dižu.

Na trenutak se osetio kao da se vratio u selo Felur, svoj dom, gde je sve bilo jednostavno i bezbedno.

Voleo bih da sam opet tamo.

Duboko uzdahnuvši, pruži se po svoj opasač s oružjem i ustade tromo jer ga je sve živo bolelo i bilo ukočeno, pa prikopča opasač preko brinje.

Vrata zaškripaše i jarla Sigrun izađe iz svoje odaje, izdvojene na samom kraju duge kuće. Ugleda Gudvara i mahnu mu da joj priđe.

„Nalazimo se na oštrici noža“, kaza ona kada on stiže do nje. „Bili smo korisni; juče si mnogo pomogao Lik-Rifi. Moramo je podsetiti na to.“

„Ali oprezno“, primeti Gudvar brišući kapljicu slina sa vrha svog nosa. „Ona je gorda i nepredvidiva, sklona... nasilnim ispadima.“

„Da, oprezno“, saglasi se Sigrun. „Međutim, ključno je da nastavimo da budemo korisni; ti je bolje poznaješ – šta bi je ubedilo u to?“

Postajem majstor u tome da budem od koristi, pomislio je Gudvar. *Najpre sam morao da budem koristan galduraninu Skalku, kako bih ostao živ, a sada moram isto tako sa zmajskom boginjom.*

„Ona voli laskanje“, reče Gudvar prisativši se kako je moljakao i preklinjao da mu poštedi život i kako je video njeno zadovoljstvo pohvalama koje je bljuvao pokušavajući da sačuva živu glavu još nekoliko trenutaka.

„Drengri iz sela Felur“, reče jarla Sigrun dižući glas kako bi je čuli svi u dvorani, gde je nakon jučerašnje bitke ostalo nešto malo više od trideset ratnika. „Svet se promenio. Bogovi hode i lete, a mi moramo da se prilagodimo tome ako hoćemo da preživimo. Zavetovali ste mi se na odanost, dali mi svoju tvrdnu veru. Verujte mi i sada i provešću vas kroz sve ovo.“ Nasmeši se kiselo, tako da joj se ožiljak na licu iskrivi u nešto ne baš lepo. „Možda ćemo iz ovoga izaći bolje nego da smo se borili za Helku protiv jarla Stora. Vreme će dati svoj sud.“